

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Milana Karabína a sudcov JUDr. Petra Szaba a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci proti obvinenému **N. A.** pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 6. marca 2014 v Bratislave dovolanie obvineného N. A. podané prostredníctvom obhajcu JUDr. L. K., advokáta so sídlom na adrese Š. X. v N., proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 21. septembra 2010 sp. zn. 2 To 45/2010 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. A. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 8. júna 2010 sp. zn. 6 T 222/2009 bol obvinený N. A. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/, s poukazom na § 139 písm. c/, § 127 ods. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12. júla 2009 v čase okolo 18.40 hod. na ulici Ľ. O. č. X. na sídlisku N. - C. na X. poschodí obytného domu, po požití alkoholu a po vzájomnej hádke, napadol svojho brata E. A., pričom po viacnásobných útokoch na tvár, krk a hrudník nožnicami, ktoré mal pri sebe, mu spôsobil zranenia - dve dvojité bodné rany na hrudníku vľavo s bodným kanálom prebiehajúcim horizontálne s porušením pľúc, povrchovú bodnú ranu pod pravým okom s čiarovitou kožnou odreninou a bodnú ranu na ľavej strane krku s bodným kanálom prebiehajúcim sprava doľava, zdola nahor a spredu dozadu, v dôsledku ktorého poranenia došlo k porušeniu svalstva krku a väzov spojujúcich hlavu a krčnú chrbticu

s prerušením miechy v mieste prechodu predĺženej a krčnej miechy, následkom čoho u E. A. nastala smrť.

Za to mu bol okresným súdom uložený podľa § 145 ods. 2 Tr. zák., nezistiac poľahčujúce a priťažujúce okolnosti podľa § 36 a 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) rokov.

Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. bol obvinenému uložený trest prepadnutia veci 1 ks nožníc, ktorých vlastníkom sa podľa § 60 ods. 6 Tr. zák. stáva štát.

Podľa § 73 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a § 74 ods. 1 Tr. zák. mu bolo uložené ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák., bol obvinenému uložený aj ochranný dohľad v trvaní 3 (troch) rokov.

Na základe odvolania, ktoré proti tomuto rozsudku podal obvinený N. A., rozhodol vo veci Krajský súd v Nitre rozsudkom z 21. septembra 2010 sp. zn. 2 To 45/2010 tak, že

podľa § 321 ods. 1 písm. b/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uznal obvineného N. A. vinným pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c/ Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 12. júla 2009 v čase okolo 18.40 hod. na ulici Ľ. O. č. X. na sídlisku N. – C. na X. poschodí obytného domu, po požití alkoholu a po vzájomnej hádke, napadol svojho brata E. A., pričom po viacnásobných útokoch na tvár, krk a hrudník nožnicami, ktoré mal pri sebe, mu spôsobil zranenia – dve dvojité bodné rany na hrudníku vľavo s bodným kanálom prebiehajúcim horizontálne s porušením pľúc, povrchovú bodnú ranu pod pravým okom s čiarovitou kožnou odreninou a bodnú ranu na pravej strane krku s bodným kanálom prebiehajúcim zdola nahor a spredu dozadu, v dôsledku ktorého poranenia došlo k porušeniu

svalstva krku a väzov spájajúcich hlavu a krčnú chrbticu s prerušením miechy v mieste prechodu predĺženej a krčnej miechy, následkom čoho u E. A. nastala smrť.

Krajský súd teda rozhodol o vine obvineného pre rovnaký obzvlášť závažný zločin vraždy s rovnakou právnou kvalifikáciou ako okresný súd, avšak na čiastočne zmenenom skutkovom základe s tým rozdielom, že upravil skutkovú vetu tak, že obvinený spôsobil poškodenému bodnú ranu na pravej strane krku s bodným kanálom prebiehajúcim zdola nahor a spredu dozadu a opravil tak chybu okresného súdu, ktorý v skutkovej viete uviedol bodnú ranu na ľavej strane krku.

Inak krajský súd uložil obvinenému N. A. za použitia rovnakých ustanovení Trestného zákona rovnaký trest odňatia slobody vo výmere dvadsať rokov ako okresný súd a zaradil ho na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa tých istých ustanovení ako okresný súd i krajský súd uložil obvinenému trest prepadnutia vecí, jedného kusa nožníc, rovnako aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou a ochranný dohľad v trvaní troch rokov.

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Nitre (mylne uvádza, že proti uzneseniu), podal obvinený N. A. prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Dovolanie obvinený odôvodnil tým, že s ohľadom na znalecké posudky a výpovede svedkov možno konštatovať, že v jeho prípade išlo o trestný čin zabitia a nie o zločin vraždy, lebo podľa neho ani v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní nebolo preukázané, že by u neho išlo o úmyselné konanie, resp. konanie s motívom. Poukázal na to, že sám utrpel zranenia na predlaktí, čo svedčí o tom, že bol zo strany poškodeného sotený na schody, že si rukami chránil chrbát pred udretím. Upriamil pozornosť na výpoveď svedka A. K., ktorý uviedol, že po incidente skúsil poškodenému tep, pričom tento ešte žil, ďalej na výpoveď svedkyne M. A., že ihneď po tom ako sa skutok stal, bol vyhľadať pomoc poškodenému a na výpoveď svedka B., ktorou bolo preukázané, že k poškodenému, svojmu bratovi, mal vždy blízky vzťah, keďže spolu pracovali a trávili voľný čas.

Okrem toho namietal aj znalecký posudok o zraneniach poškodeného i to, že znalec nezodpovedal všetky jeho otázky a otázku, či k zraneniam poškodeného mohlo dôjsť aj iným spôsobom nevedel posúdiť a samotné nožnice, ktorými mal spôsobiť zranenia, ani len nevidel a nevedel sa vyjadriť ani k spôsobu ako držal tieto nožnice, resp. uviedol, že nie je kompetentný na to odpovedať. Na základe toho má obvinený pochybnosti o odbornosti tohto znaleckého posudku a či znalecký posudok bol urobený zákonným spôsobom, keďže nemal možnosť odstrániť rozpory znaleckého posudku.

Napokon obvinený poukázal na to, že na druhý deň po spáchaní skutku bol v poobedňajších hodinách vypočúvaný vyšetrovateľom Policajného zboru, pričom obhajca bol prítomný pri tomto vyšetrovacom úkone až od 19.30 hod. do 20.30 hod., teda že tento vyšetrovací úkon bol urobený bez prítomnosti jeho obhajcu. Z toho je zrejmé, že v tejto časti dôvodov dovolania obvinený už uvádzal iný dovolací dôvod než ako ho špecifikoval na začiatku dovolania, keďže namietal porušenie práva na obhajobu.

V závere obvinený dodal, že ako on, tak aj poškodený mali v čase incidentu požitú značné množstvo alkoholu, on mal vyše troch promile, a preto je presvedčený, že nemohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania.

Preto obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že napadnutým rozsudkom (nesprávne uvádzal uznesenie) Krajského súdu v Nitre bol z dôvodu § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. porušený zákon v jeho neprospech, aby toto rozhodnutie, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra z 8. júna 2010 sp. zn. 6 T 222/2009 zrušil a Okresnému súdu Nitra prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril námestník krajského prokurátora v Nitre, ktorý uviedol, že trestnú vec obvineného N. A. nemožno priradiť pod ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., lebo skutok uvedený v napadnutom rozsudku nemožno kvalifikovať ani ako trestný čin ublíženia na zdraví s následkom smrti, ani ako zločin zabitia podľa § 147 Tr. zák. Poukázal na to, že krajský súd v napadnutom rozsudku jednoznačne konštatuje, že obvinený ako prvý zaútočil na poškodeného, bol to práve on, ktorý vytiahol nožnice a veľkou intenzitou zaútočil na tvár poškodeného, bodol ho do krku a následne ešte opakovane dvakrát bodol veľkou intenzitou a prudkosťou do hrudníka. Obvinený teda konal v nepriamom úmysle, pretože

vedel, že svojim konaním môže ohroziť život a zdravie svojho brata a pre prípad, že mu to spôsobí bol s tým uzrozumený.

Ďalej prokurátor poznamenal, že obvinený, aj keď bol v čase spáchania skutku pod vplyvom alkoholu, o svojom agresívnom správaní po jeho požití mal vedomosť, čo je zrejmé najmä z priestupkového konania za hrubé správanie voči otcovi, za čo bol obvinený potrestaný a rovnako aj výpovede svedkov potvrdzujú túto skutočnosť. Stav ťažkej opitosti si obvinený privodil sám, je závislý od alkoholu a spáchanie trestného činu pod vplyvom alkoholu nie je poľahčujúcou okolnosťou v zmysle § 36 Tr. zák.

Vzhľadom na uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného pre nezistené dôvody dovolania podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného N. A. a zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

V predmetnom prípade sa v skutočnosti dovolanie obvineného N. A. opiera o argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, keďže spochybňuje úplnosť a správnosť skutkových zistení oboch súdov nižších stupňov. Treba zdôrazniť, že aj subjektívna stránka trestného činu je súčasťou skutkových zistení a tie nemôže dovolací súd meniť.

Z napadnutého rozsudku, v ktorom bol upresnený skutkový stav aj z pohľadu spôsobených zranení poškodeného, je jednoznačne zrejmý aj motív konania obvineného, aj jeho uzrozumenie s následkom smrti poškodeného, po takom intenzívnom, prudkom

a opakovanom útoku obvineného do citlivých oblastí tela poškodeného, takým nebezpečným útočným predmetom, aký obvinený použil. Preto správne sa v napadnutom rozsudku skutok kvalifikuje ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 písm. c/ a § 127 ods. 4 Tr. zák., lebo všetky znaky tohto zločinu ustálený skutok vykazuje.

Krajský súd primerane odôvodnil eventuálny úmysel obvineného spôsobiť smrť poškodeného a náležite sa vyrovnal s tým, že nie je možné skutok kvalifikovať len ako zločin zabitia podľa § 147 Tr. zák., ktoré ustanovenie predpokladá spôsobenie smrti z nedbanlivosti, lenže útoky obvineného takým predmetom, aký použil, takej sily a prudkosti a do takých častí tela poškodeného ako je hlava a krk a potom opakovane ešte aj do hrudníka, vylučujú spôsobenie smrti z nedbanlivosti. Krajský súd v tomto smere teda nijako nepochybil.

Námietky obvineného vo vzťahu k znaleckému posudku sa týkajú hodnotenia dôkazu, nie jeho nepoužiteľnosti z procesného hľadiska. Obvinený i jeho obhajca mali možnosť klásť znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia súdneho lekárstva MUDr. J. M. otázky, a aj to na hlavnom pojednávaní využívali. S námietkami obvineného sa krajský súd vyrovnal. Súdu nemožno prikazovať, ako má hodnotiť dôkazy, preto dovolanie obvineného v tomto smere z pohľadu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je opodstatnené.

Otázkou skutkových zistení bolo aj to, či obvinený mohol rozpoznať nebezpečnosť svojho konania pre spoločnosť a či mohol svoje konanie ovládať, pričom bolo ustálené, že ani jedna z týchto zložiek nebola v dôsledku duševnej choroby vymiznutá. Obvinený konal v stave jednoduchej opilosti, čo síce znižovalo jeho ovládaciú schopnosť, ale nijako ho nezbavovalo trestnej zodpovednosti, ani mu nepoľahčovalo, ako na to správne poukázal prokurátor vo vyjadrení k dovolaniu.

Čo sa týka namietaného porušenia práva na obhajobu, treba podotknúť, že by muselo ísť o zásadné porušenie tohto práva v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., aby sa ho mohol obvinený dovolávať svojim dovolaním, no dovolací súd nezisťuje takéto zásadné porušenie práva na obhajobu obvineného. V zápisnici o výsluchu obvineného v prípravnom konaní z 13. júla 2009 je uvedené, že výsluch sa uskutočnil od 19.30 hod. do 20.30 hod., pri ktorom bol obvinený N. A. poučený o svojich právach a k veci odmietol vypovedať a úkon bol ukončený, vzhľadom na toto vyhlásenie obvineného, bez otázok vyšetrovateľa. Pri tomto

výsluchu bol prítomný aj obhajca obvineného JUDr. Š. M., ktorý do zápisnice poznamenal, že obvinený bude k veci vypovedať po dohode obhajcu s vyšetrovateľom v priebehu 30. týždňa roku 2009, vzhľadom k svojmu zlému psychickému stavu.

Nedošlo teda k žiadnemu porušeniu práva obvineného na obhajobu z toho dôvodu, ako to on uvádzal, lebo vtedy k veci nevypovedal, ale až neskôr od 21. júla 2009 za prítomnosti svojho obhajcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto nezistil žiadny dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a tak dovolanie obvineného na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 6. marca 2014

JUDr. Milan K a r a b í n, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Protušová